

על התורה ועל העבודה

תשע"ג

ועתה אם שמוע תשמעו בקולי והייתם לי סגולה מכל העמים כי לי כל הארץ (שמות יט, ה), הנה אמרו חז"ל (ב"ר כא) אין ועתה אלא לשון תשובה. כי היצה"ר בא לאדם ואומר לו היאך אתה יכול לעשות תשובה הלא אתה מלא פשעים, ובוודאי אין האמת כך, כי האדם הרוצה לעשות תשובה באמת צריך לומר אמת שאני מלא פשעים ומה שעבר עבר ומעתה אני רוצה לעשות תשובה לשוב לה' בכל לבבי, ולזה אמרו חז"ל ועתה הוא לשון תשובה: ספר עבודת ישראל - לשבועות

לכך לא קבלו ישראל את התורה תיכף אחר יציאת מצרים אחר קריעת ים סוף, כי אם היו מקבלים אחר קריעת ים סוף, היה נראה כעל מנת לקבל פרס מחמת גודל הניסים שנעשו להם לכך הם מקבלים התורה לכך המתין להם הקדוש ברוך הוא מעט ובינו לבינו שכחו מעט הניסים שנעשה להם כמאמר הכתוב (במדבר כב, ו) ולא היה מים לעדה וילונו, ואחר כך קבלו התורה ואמרו נעשה ונשמע, מוכח שקיבלו התורה רק מחמת אהבת התורה: ספר קדושת לוי - דרוש לשבועות

בענין הלימוד בליל שבועות. דצריכין להכין עצמו לקבלת התורה כדאיתא התקן עצמך ללמוד תורה ובשעת מתן תורה שהי' לנו משה רבינו ע"ה לסרסור וכתוב ויוצא משה כו' העם לקראת האלקים. ועתה נשאר כחו של מרע"ה בתורה דכ' תורה צוה כו' משה מורשה. שבח' משה עצמו ג"כ מורשה בתורה. ועל ידי יגיעה בתורה נמצא לנו כחו של מרע"ה ומקרב אותנו לאבינו שבשמים: שפת אמת

מעשה עם הרה"ק ר' אהרן הגדול מקארלין שא' מתביריו תלמידי המגיד הק' ממעזריטש באה לו באמצע הלילה צוא באזעגינין, וכשדפק על הדלת ושאלו הרה"ק מקארלין מי שם אמר "איך", ולא פתח את הדלת עד הרבה זמן, והי' בהחורף והי' לפלא, עד שפתח הדלת ואמר שיש רק איין "איך" אין דער וועלט (בהעולם), וזה אנכי ה', ואמר התלמיד שעוד צריך לשהות אצל המגיד הק' ללמוד תורת ה': רננו צדיקים - ר' יו"ט עהרליך

כי לבעבור נסות אתכם בא האלקים. פירוש, כי זה שאמר הקדוש ברוך הוא בעצמו אנכי ולא יהיה לך, נרשם ונחקק בלב כל איש ישראל עד שאפילו הקל שבקלים מוסר נפשו על קידוש שמו יתברך וזה לבעבור נסות שתעמדו בנסיון: ספר קדושת לוי

חייב אדם שיתן צדקה לפי עשרו ולפי נדיבות לב, שאם אינו עשיר כ"כ והוא נדיב יתחייב שיסכים עם נדיבותו, שהקב"ה יוסיף לו מיד אחר. ולמדנו זה מתוך התורה הוא שכתוב (שם יז) ועשית חג שבועות לה' אלהיך מסת נדבת ידך וגו' אמר כי בחג השבועות יצטרך שיתן ויקדיש קרואיו על שלחנו והם הלוי והגר והיתום והאלמנה שהכתוב מזכיר אחריו לפי מה שיספיק נדיבות לבו ולפי הברכה והעושר שיש לו, ולכך הושמה מלת תתן באמצע ולשון מסת כאלו אמר כמסת כלומר כשיספיק נדיבותך תתן וכפי

ואקרא לאורי וישעי: יהיה עזרי בספר רביעי: **ויתן** אלי חדושים לחבר: **בפירוש** סדר וידבר:

במדבר סיני באחד לחודש השני מתוך חבתן לפניו מונה אותן וכו'. נראה דרש"י בא לאשמועינן דפרשה זו שבחן של ישראל ולכך פתח בה תחלת הספר שמן הדין היה לו לפתוח בפרשת פסח שני אלא דהיא גנותן של ישראל כמו שפירש רש"י בפרשת בהעלותך ופרשה זו חבתן כדמפרש ואזיל: פירוש הרע"ב

או יאמר וידבר כו' במדבר כו' דהנה מדרך אב לרחם על בניו אם רואה איזה כאב שיש להם אז הוא מרחם ונותן לו איזה מאכל טוב ודברים טובים שינוחו דעתם בהם * אבל הצער והכאב גופא שיש להם בלתי אפשרי לאביו ליטול מהם והבורא ברוך הוא כשיש איזה צער לאדם והוא מתפלל אליו יתברך אז לא די שמסיר ממנו הצער אלא אף זו שנותן לו כל הטובות שפע ברכה * וזהו ויכסהו הענן להר ששת ימים ויקרא אל משה ביום השביעי פירוש דהר הוא רמז למדת הדין ע"ד הר קשה כו' והיינו בששת ימי החול יש כח למדת הדין ח"ו לשלוט והצדיק בקדושתו הוא מכסה אותו ההר:

וזהו ויכסהו הענן רמז לקדושה ולא זו אלא ויקרא אל משה בקריאה בלשון חיבה ביום השביעי שזו קדושה עליונה: ספר נועם אלימלך

ימי הספירה - ...אלא עד ממחרת השבת השביעית תספרו חמשים יום, רצ"ל כשלא עשה תשובה ולא העיר את עצמו תיכף בתחילת ספירת העומר אל יאמר שאין לי עוד תקוה. אלא עד ממחרת השבת השביעית תספרו, רצ"ל כל זמן שיש אפילו יום אחד מהספירה תספרו, רצ"ל תוכל להאיר ביום זה כל החמשים יום על ידי תשובה. והקרבנות מנחה חדשה לה', אח"כ שבועות יראה לקרב את עצמו מחדש להיות מונח בין דרועין דמלכא, וזהו מנחה חדשה לה': ספר עבודת ישראל - ליום שני של פסח

חג השבועות - ר"ה איז אַ בולקא אַרויף אַ בולקא אַראָפּ אבער שבועות איז דאָך רוחניות: מדברי הרה"ק הבית אהרן זי"ע

ביום הזה באו מדבר סיני (שמות יט, א). ופירש רש"י לא היה צריך לכתוב ביום הזה אלא שיהיו דברי תורה חדשים עליך כאילו היום נתנם. נראה לרמזו בדברי קדשו, כי באמת בכל שנה ושנה כל ימי עולם נתגלה הדבר ההוא שהיה בימים ההם, כגון בימי פסח שיצאו ממצרים גם בכל שנה יש נפשות מישראל שיוצאים ממצרים. וגם בחודש הזה כיון שקרבו לפני הר סיני נתגלה גם כן שיוכלו לקרב את עצמם להקב"ה ולקבל התורה ולקרב עצמן לפני הר סיני, סיני, מלשון שנאה שישנא לכל דבר רע, כמ"ש חז"ל (שבת פט). סיני שבו ירדה שנאה לעכומ"ז, רצ"ל למעשה עכומ"ז. ולזה צריך כל אדם כשבא ראש חודש סיון עד חג השבועות לקרות באותו עסק התורה ולהמשיך לו זה הקדושה שנתגלה ביום זה. וזהו שפירש רש"י שיהיו דברי תורה חדשים עליך כאילו היום נתנם, דהיינו שבאמת נתגלה כל דבר בעתו כמ"ש. וכו': ספר עבודת ישראל

כל הנשיאים. משום שה' בן עינן שה' נוהג טובת עין להנשיאים הקודמים לו. להקריב קודם לו. אף שהוא יה' לבסוף והבן: ספר שיח שרפי קודש

יאר ה' פניו אליך ויחונך. הכלל, כשאדם יש לו חן אזי בודאי יש לו מעלה. ובאמת מי יכול להתפאר עצמו נגד ה' שיש לו מעלה, כי להשם יתברך כל דיירא ארעא כלא חשיבין. ולזה מרמז הפסוק חסד הבורא ברוך הוא שעושה עם ישראל שנותן לישראל התפארת והדרת פנים בכדי שיהיה להם מעלה ויהיה לישראל חן בעיניו יתברך. וזהו הרמז ישא ה' פניו אליך, שנושא לך פנים, היינו הדרת פנים והתפארת בכדי שיהיה לך מעלה לישא חן בעיניו. וזהו ויחונך, בכדי שתמצא חן בעיניו יתברך: ספר קדושת לוי

פרקי אבות - משה קבל תורה מסיני - אומר אני לפי שמסכת זו אינה מיוסדת ע"פ מצוה ממצות התורה כשאר מסכתות שבמשנה אלא כולם מוסרים ומדות וחכמי העולם ג"כ חברו ספרים כמו שהמציאו מלבם בדרכי המוסר כיצד יתנהג האדם עם חברו, לפיכך התחיל התנא במסכת זו, משה קבל תורה מסיני לומר לך שהמדות והמוסרים שבזו המסכת לא בדו אותם חכמי המשנה מלבם אלא אף אלו נאמרו בסיני: רע"ב פ"א מ"א

כל העוסק בתורה לשמה - לא לבעבור יראת העונש, מדידע כי ה' צוה לעסוק בה, רק בעבור שמה הגדול, שנתברר לו כבוד גדלה, כי היא תכלית כל אדם ותכלית כל הבריאה כולה: תפארת ישראל - יכין - פ"ו מ"א

חיזוק בעבודת ה' - **הה"ק ר'** בונים מפרשיסחא זצללה"ה אמר, אם ה' רוצה אאע"ה להחליף עמו שיהי' הוא כאאע"ה, ואאע"ה כמו הוא, לא ה' רוצה כי מה ריוח יהי' להשי"ת מזה, והבן: ספר שיח שרפי קודש

היה בן תורה אחד שהוריו התנגדו בכל תוקף שיגדל זקנו, וכשנסע לביתו שבחו"ל לפסח ולסוכות היה מגלח זקנו, וכשחזר לישיבה גידל את זקנו, בחורף תשי"ב נתיישב שעליו להחליט אם לגדל או לגלח. נכנס לרבינו החזון איש זצ"ל ושאלו כדת מה לעשות? השיבו החזון איש: "גידול זקן מנהג ישראל הוא, ואין להורים להביע דעת בזה": מעשה איש עמוד קסה - הובא בס' פאת זקנד

לע"נ זקיני הרה"ג ר' משה קליין הי"ד אבד"ק רעטע ולבסוף דיין ומו"ץ בגראסווארדאן בהרה"ג ר' אלי' אבד"ק האלמין זצוק"ל בן הרה"ק ר' שמואל שמעלקא מסעיליש זי"ע

ולע"נ הרבנית ביילא אסתר הי"ד בת הרה"ג ר' דוד פריעמאן - אבד"ק צעהלים נקדעק"ה והוקבע היארצייט ליום א' דשבועות

לע"נ זקיני מו"ר ר' ברוך בן ר' יעקב ז"ל בורכרדט נלב"ע ד' סיון תשס"ח ת.נ.צ.ב.ה.

הברכה זהו מסת נדבת ידך וגו', ונראה שהוא ענין בפני עצמו ואינו דבק עם חג השבועות והוא הדין בשאר המועדים שיצטרך לתת כפי עשרו ולפי נדיבותו ומה שגילה זה בכאן אפשר מפני שהפסח והסכות הם שבעת ימים כל אחד מהם. אבל חג השבועות אינו אלא יום אחד לכך בא לומר שאין להקל בו במעשה הצדקה כי שוה הוא להם וחמור כאחד מהם: ספר כד הקמח - ערך צדקה

"אקדמות"

פעם א' לאחר התפילה בחג השבועות שארכה זמן רב והיה כבר מאוחר הבחין מרן אדמו"ר הזקן [הבית אהרן] זי"ע שהקהל ניגש לסעודה מדי בהתלהבות, ונענה: אויב אזוי דארף מען איבער זאגין "אקדמות" (- אם כן צריכים לומר שוב "אקדמות"): מטה אהרן - פינסק קארלין

ימי ההילולא

הרה"ק ר' אשר (השני) מסטאלין זי"ע אמר שאלתי את אבי הק' (הבית אהרן) זי"ע באיזה יום של חג השבועות חל ההילולא של דוד המלך ע"ה, ובאיזה יום חל ההילולא של מרן הבעש"ט זי"ע, והשיב לי שביום הראשון ההילולא של מרן הבעש"ט זי"ע וביום השני חל ההילולא של דוד המלך ע"ה זיע"א: (כתבי הרה"ח הק' ר"מ ברנשטיין בשם הגה"ח רבי חיים מנדל ז"ל הי"ד) מטה אהרן

מי שחשקה נפשו לידבק בו יתברך ובשבחיו ידבק בספר תהלים: השל"ה הק'

קבלה מקודש הקדשים ורוח אפינו הבעל שם טוב זצ"ל כי כשצריך למקוה וטובל את עצמו פעם אחת, לא יזיק לו בשום אופן: (משמרת שלום בדיני השכמת הבוקר סי' ב'): ס' בעל שם טוב עה"ת פ'יתרו

בשם הבעש"ט ז"ל. האדם יכול להשיג מה שהשיגו כל התנאים והאמוראים רק הגאות מעכב ואינו מניח להשיג. ועצבות נמשך ג"כ מגיאות. כי הוא מחשב בעצמו כפי גודל ערכי שאני איש חשוב מאד ה' צריך להיות לי התלהבות בשעת הללוי-ה בפחד למאד. אבל העיקר הוא פירוש המלות כאו"א לפי ערכו במעט חשבונות: בית אהרן (דף ד טו"ג)

כתב לי הה"ג החסיד המפורסם ר' נח האבד"ק פיעסעצנא, וז"ל: שמעתי מאדמו"ר הה"ק ר' חנוך העניך הכהן זצוק"ל מאלכסנדר, שאמר בשם הרבי ר' אלימלך, שאמר בזה"ל: עס איז עפיס שווער צוא זיין א גוטער איד? מען עסט גוט! און מען טרינק גוט! און מען שלאפט גוט! איז מען א גוטער יוד! עכד"ק: סיפורי אמת

פרשת נשא - **בשם** הח' הרי"מ זי"ע, מה שבפרשת נשא, הזוה"ק והמדרש רבה, מאריך הרבה יותר באריכות מכל הסדרות שבתורה, מפני שפרשת נשא הוא תיכף אחר חג שבועות, אחר קבלת התורה, הראו חז"ל קצת כח התפשטות התורה"ק: ספר שיח שרפי קודש - שבועות

מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקודש. שמעתי בשם צדיק אחד כסף הוא לשון תאוה באם שזורק אדם תאוה אחת ולא יתאוה עוד הוא שקול כאילו קיים כל התורה כולה הניתנה בשבעים לשון וזהו שבעים שקל בשקל הקודש והבן: ספר שיח שרפי קודש

ביום שנים עשר יום נשיא לבני נפתלי אחרע בן עינן. הר"ר העניך מאלכסנדר זצ"ל אמר מה שהי' נפתלי לבסוף אחר

יוצא לאור ע"י מכון בית צדיקים - שידלוב סטאשוב
714 Park Ave Lakewood NJ 08701-2025 Tel: 1-732-901-6225
ברשות ובהדרכת גדולי התורה chizuk@yeshivanet.com
לקבל הגליון, וכן להקדיש גליון לזכות, לרפ"ש, לע"נ או לזכות את הרבים - אחב"י ביותר מד' אלף מקומות בעולם קע"ה כ"י להתקשר להנ"ל, ידידכם נפתלי הירצל גאנצווייג,
Contact us for dedications, received by thousands worldwide & send in your friends numbers to receive a.s.a.p.